

Forum Nowoczesnego Samorządu 2017

PROBLEMY DO ROZSTRZYGNIĘCIA BARIERY DO POKONANIA

Materiał uzupełniający do wystąpienia Przewodniczącego Komitetu Gospodarki Miejskiej.
Panel: „JST i społeczności lokalne wobec wyzwań rewolucji cyfrowej 4.0”.

Komitet Gospodarki Miejskiej (KGM) przyjmuje definicję gospodarki miejskiej jako zbiór działań, które mają wpływ na konkurencyjność miasta jako węzła sieci wymiany towarów, usług oraz miejsca przemieszczania się ludzi. Komitet nie ogranicza pojęcia: „gospodarka miejska” tylko do problematyki świadczenia usług komunalnych i nie zajmuje się zagadnieniami właściwymi dla urzędów miejskich jako jednostek administracyjnych gmin.

KGM jest strukturą ekspercką wspomagającą Prezydium KIG w procesie wypracowywania stanowisk w zakresie gospodarki miejskiej i rozwoju polskich miast. Działalność Komitetu wspiera Zespół Ekspertów składający się z 67 członków, w tym 34 Prezydentów miast.

Komitet podejmuje inicjatywę wypracowania Modelu Gospodarczego Rozwoju Miast, którą wspiera **Sieć Wsparcia Rozwoju Gospodarczego Miast Polskich** jako platforma skupiająca opiniotwórcze instytucje i organizacje wnoszące nowe spojrzenie uwzględniające realia rewolucji cyfrowej 4.0.

REWOLUCJA CYFROWA 4.0 umacnia tezę, że miasta są motorem rozwoju, że konkurują ze sobą na rynkach zbytu działając prawie jak specyficzne korporacje. Miasta stanowią węzły sieci różnych powiązań gospodarczych, społecznych i kulturowych. Znajdują się w przestrzeni przepływów wypełnionej: kapitałem, informacją, technologią, obrazami, dźwiękiem i symbolami. Każde miasto posiada swój kapitał terytorialny, który może być pomnażany w oparciu o zasoby lokalne właściwe tylko temu miejscu.

Największym wyzwaniem dla polskich miast jest zmiana głębokiej i silnie zabetonowanej kliszy pojęciowej, według której miasto to urząd, a jego aktywność mieści się w administracyjnie wyznaczonym obszarze. Owa klisza jest wszechobecna i niezwykle trwała. Rodzi się potrzeba zmian mentalnych i strategicznego myślenia. Pożądane są kompetencje do budowania porozumień dla celów w wymiarze większym niż lokalny i regionalny.

Miasto jest także siecią wewnętrznych powiązań. Potrzebne są **NOWE STRATEGIE MIEJSKIE**¹ dla budowy koalicji miejskich, reżimów miejskich² i publiczno-prywatnego partnerstwa i które będą służyć szeroko rozumianemu sukcesowi ekonomicznemu miasta³. Należący już do przeszłości w rozwiniętych krajach Zachodu model administracyjnej polityki

---

¹ Według: Cox K.R. 1997. Governance, urban regime analysis, and the politics of local economic development. W: Reconstructing urban regime theory. regulating urban politics in a global economy. M. Lauria (ed.), 99-121. California: Sage Publications.

² Reżim miejski (urban regime) jest rozumiany jako względnie stabilna koalicja różnych podmiotów (aktorów sceny miejskiej) dysponujących środkami realizacji swoich celów.

³ Stone C. 1989. Regime Politics: governing Atlanta 1946-88. Lawrence: University Press of Kansas.

miejskiej (urban managerialism) przekształcił się w model miejskiej przedsiębiorczości (urban entrepreneurialism), głównie pod wpływem klimatu powstałego w wyniku rosnącej konkurencji między miastami⁴.

Gospodarka 4.0 – to z pewnością czwarta rewolucja przemysłowa, w tym: Inteligentne fabryki, Internet ludzi, rzeczy i usług oraz głębokie zmiany społeczne. Elementem Gospodarki 4.0 jest idea Smart City rozumiana jako proces wzmacniania konkurencyjności miasta z pomocą informacji cyfrowej generowanej przez różnego rodzaju źródła i przetwarzanie zgromadzonych danych w społeczną mądrość.

Gwałtowność i rozległość zmian powoduje, że wobec ich ogromu jesteśmy bezradni. Powstaje swoistego rodzaju węzeł gordyjski. Obecnie nie dysponujemy mechanizmem, który wypchnąłby samorząd terytorialny z dotychczasowej orbity po której krąży. Brak wystarczająco silnego impulsu przełamującego głęboko zakotwiczone stereotypy w zarządzaniu rozwojem miast.

Nie umiemy odpowiedzieć lub nie znamy odpowiedzi na pytania: Jak wpisać się w kryteria Gospodarki 4.0, aby do minimum ograniczyć problemy społeczne, w tym niezwykle realne wyalienowanie całych grup społecznych? Jaką wiedzę, kompetencje i umiejętności trzeba osiąść? Jakie struktury zbudować? Co, z czym połączyć, co podzielić, a co musi działać w szerszym otoczeniu (obszar funkcjonalny, region, współpraca międzynarodowa)? Jak mają do Gospodarki 4.0 przygotować się przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy, aby nie wypaść z rynku wyeliminowani przez coraz potężniejszą ponadnarodową gospodarkę cyfrową? Co zrobić z handlem, który korzystając z technologii cyfrowych będzie sprzedawał swoje produkty na ścianach metra (wirtualne sklepy) dostarczając zakupy dronami? Wszystkie te pytania są istotne dla gospodarek miejskich. To miasta będą najważniejszym beneficjentem zmian rewolucji cyfrowej. Problemów także.

Interesować nas powinna nie tylko teoria, która porządkuje rzeczywistość, ale przede wszystkim to, co już zrobiono w innych krajach, także w tych z Dalekiego Wschodu. I nie chodzi tutaj o doskonalenie maszyny urzędniczej i usprawnianie obiegu informacji wewnątrz urzędu. Istotne jest jakim ma być urząd jeżeli chce być menedżerem i kreatorem gospodarczej rzeczywistości we własnym mieście, bo dominującą wyrocznią już nie będzie.

Zenon Kiczka.
Przewodniczący
Komitetu Gospodarki Miejskiej Krajowej Izby Gospodarczej,
tel. mob.: +48 781 855 000, zkiczka@kig.pl, www.kgm.kig.pl

---

⁴ Harvey D. 1989. "From managerialism to entrepreneurialism: The transformation of urban governance in late capitalism". Geografiska Annaler 71B: 3-17.